

ОГЛЯДИ, РЕЦЕНЗІЇ

Володимир Курило *

РЕЦЕНЗІЯ

НА МОНОГРАФІЮ АНПІЛОГОВА О. В.

«СТРУКТУРНЕ РЕФОРМУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ТА ГАЛУЗЕВОГО УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ КОМПЛЕКСОМ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ»¹

Курило В. И. Рецензия на монографию Анпилогова О. В. «Структурное реформирование территориального и областного управления региональным комплексом: административно-правовой аспект».

Kurylo V.I. Review on the monograph by Anpilohov O.V. «Structural reforming of territorial and branch management of the regional complex: administrative and legal aspect».

Актуальність теми обумовлена необхідністю гарантування оптимального поєднання інтересів центру і регіонів з метою вирішення єдиного спільного завдання – забезпечення належного рівня життєдіяльності населення, спираючись на ресурсні, природні, історичні, етнічні, мовні та інші особливості регіонального розвитку. Успішне вирішення вказаного завдання передбачає опрацювання доктринальної основи формування і функціонування регіонального управління на засадах законності, прозорості, публічності, відкритості, гнучкості, про що, власне, досить часто і наголошує в своїй монографії к.ю.н. О. В. Анпілогов.

Відаючи належне своїм попередникам, автор монографії, яка рецензується, вірно визначає комплексність проблеми регіонального управління, що визначає звернення до дослідження її окремих аспектів як з юридичних наук, так і у наукових роботах з державного управління, економіки. Автор вдало окреслює напрямки роботи у сформульованій меті дослідження, яка полягає у визначенні та характеристиці сутності, змісту, тенденцій формування та функціонування системи територіальної та галузевої організації управління регіоном, що спирається на методологію системного аналізу із виявленням закономірностей розвитку системи, що знаходить відтворення у теоретико-правових положеннях, які стосуються виділення основних напрямків розвитку регіону, особливостях структурної побудови територіального та галузевого управління регіоном та гармонізації управлінських функцій, розробки науково обґрунтованих рекомендацій і пропозицій щодо вдосконалення правового регулювання організації управління регіоном.

Монографія привертає увагу цілим рядом позитивних якостей, низкою положень наукової новизни, цінною і рідкісною інформацією та даними. Особливої уваги заслуговує виділені в роботі напрямки, по яких має проводитись системний аналіз суб'єктів територіальної та галузевої організації управління регіоном: а) структурний із обґрунтуванням відносної автономності та організаційної відокремленості суб'єктів; б) функціональний, що полягає у вирішенні питань про наявність чи відсутність відсутності конфліктності та дублювання повноважень; в) комунікативний, який полягає у встановленні належного рівня взаємодії із збереженням властивостей повноти і самодостатності при визначенні функцій та їх реалізації; г) юрисдикційний, що передбачає визначення належності рівня відповідальності за вирішення питань, які належать до компетенції суб'єктів, що означає встановлення відповідальності відповідно ступеню суспільної небезпеки у разі невиконання чи неналежного виконання обов'язків уповноваженими суб'єктами (с. 14). Такий підхід став підґрунтям розвитку наукових положень про адміністративну правосуб'єктність суб'єктів адміністративно-правового регулювання територіальної та галузевої організації управління регіоном, виділення функцій суб'єктів з позицій їх гармонізації, формування положень про обсяг повноважень суб'єктів

¹ Анпілогов О. В. Структурне реформування територіального та галузевого управління регіональним комплексом: адміністративно-правовий аспект : Монографія / О. В. Анпілогов. – К. : Логос, 2016. – 400 с.

регіонального управління, підходу щодо трансформації компетенції, закріплення її меж, а також призначення функціонування відповідних органів.

Представлена структура монографії, безумовно, є оптимальною та такою, що прямо пов'язана з висвітленням питань, що стосуються адміністративно-правового аспекту структурного реформування територіального та галузевого управління регіональним комплексом. Це, безсумнівно, допомагає сприйняттю складних специфічних проблем реформування територіального та галузевого управління регіональним комплексом в Україні і в ряді випадків дає додаткові аргументи на користь обстоюваних автором позицій.

Загалом, розглянути в цій рецензії всі питання, порушені О. В. Анпілоговим у науковій праці, не виявляється можливим, так само, як і відзначити усі позитивні сторони цієї монографії. Вважаємо за доцільне зосередити увагу на окремих положеннях дослідження, що, на нашу думку, є особливо корисними у практиці. Так, концептуальне значення мають сформульовані у роботі принципи публічного управління регіональним розвитком із врахуванням концепції *good administration* та відповідного світового досвіду держав із усталеними демократичними традиціями: Франції, Німеччини, Італії, Великій Британії, Сполучених Штатів Америки, Австрії, Швеції, Італії, Португалії, Іспанії, а також досвіду регіонального управління у державах Східного регіону – Японії, Китаю. Визначаючи пропозиції щодо використання світового досвіду, дисертантом враховано тенденції регіонального розвитку в Україні, а також досвід організації територіального та галузевого управління регіоном в Республіці Польща.

Привертає увагу науковий підхід, за яким запропоновано здійснити типологізацію процесів, які відбуваються у системі територіальної та галузевої організації управління регіоном, шляхом періодизації, систематизації і класифікації. Такий підхід дозволив виділити належні критерії систематизації та класифікації множин системи організації управління, які покладені в основу типологізації наукових досліджень проблеми управління регіональним розвитком та його адміністративно-правового регулювання, визначення основних напрямків розвитку регіону, виділення адміністративно-правових відносин та інших доктринальних положень інституціонально-функціональної моделі територіальної та галузевої організації управління регіоном.

Слід також відмітити, що дослідження О. В. Анпілогова базується на комплексному, системному підході, характеризується відповідним рівнем наукових узагальнень, що значною мірою обумовлено і характером дослідницької бази. Автор показав глибокі знання по темі, вміння узагальнювати і аналізувати нормативні матеріали, спеціальну літературу, робити правильні, науково-обґрунтовані висновки, формулювати визначення правових понять і пропозицій по вдосконаленню законодавства.

Без сумнівів позитивною стороною монографії є глибоке знання автором цього наукового дослідження конкретних проблем галузевого характеру та широке використання прикладів з правозастосовної практики для обґрунтування та ілюстрації зроблених ним висновків.

Таким чином, монографія, що рецензується, вочевидь, є глибокою науковою працею, що буде корисною та цікавою для вчених-адміністративістів, викладачів, аспірантів, студентів юридичних університетів та факультетів, а також усіх, хто цікавиться проблемами реформування територіального та галузевого управління регіональним комплексом в Україні. На цій підставі рекомендуємо монографію, що рецензується, до друку.

** Курило Володимир Іванович – доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, завідувач кафедри адміністративного та фінансового права Національного університету біоресурсів і природокористування України.*